

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. števil. 65.

Zaposlenje inozemcev v naši državi.

V Celju, 24. aprila.

Včeraj smo zabilježili tudi v »Novi Dobi« malo razveseljivo vest, da misli ministrstvo za socialno politiko odpraviti vsako kontrolo nad zaposlenjem inozemcev v naši državi. To poročilo bode gotovo vzbudilo v naših narodnih krogih veliko ogorčenje, kajti gre tu za stvar, ki je enako nevarna z nacionalne kakor z gospodarske strani.

Dasi je sedanjí splošni kurz naše zunanje in žal tudi notranje politike odločno germanofilski, deloma vsled pritiska Italije, deloma vsled golej partizanske politike kleroradikalne vladne večine v Vojvodini in Sloveniji, bi se vendar za trenutno skledico renominiranja z nemško pomočjo proti Italiji (o kateri dejansko ni govora in nimamo za njo niti najmanjše sigurnosti) in malih strankarskih uspehov s pomočjo nemških glasov v Vojvodini in Sloveniji ne smelo pozabiti na naše vitalne nacionalne in gospodarske interese. Ako zaposlenje inozemcev ne igra morda v agrarni Vojvodini tako velike vloge, že radi tega, ker še najbrže manjka izvezbanih domačih moči, je stvar popolnoma druga v Sloveniji in — žalostno je, da ministrstvo za socialno politiko ni smatralo za potrebno, vsaj doslej ne, da bi se o stvari vsaj informiralo. Kajti zvedelo bi, da je ta stvar v slovenskih razmerah docela nemogoča.

Slovenci smo, ali smo vsaj bili doslej kmečki narod. V prvih dobah naše žalostne zgodovine smo padli v nemško sužnost. Nemški vojskovodje in nemški škofje so si gradili po naših hribovih trdne gradove in so nas od tam vladali z mečem in bičem. Pod temi gradovi in na temelju starih rimljanskih naselbin so nastajala mesta, tržišča, v katerih se je koncentrirala obrt in trgovina, denar in industrija, in iz katerih so nas v novejših časih mesto z graščin vladali Nemci in naši odpadniki. Še le v drugi polovici 19. stoletja smo si začeli te nemške naselbine nacionalno in gospodarsko osvoboditi. Državni prevrat, ustanovitev naše lastne, svobodne države je ta proces sicer pospešila, končala ga pa še ni. Tako pride, da je danes velik del naše obrti in trgovine, sigurno pa naše industrije še vedno v starih nemških rokah.

Normalno bi to ne bila nobena nesreča. Toda to nemštvo, ki je v veliko

slučajih naše nacionalno odpadništvo, zasleduje še vedno napadalne cilje. Proti našemu narodu, proti naši državi. Ono se ne more uživati v nov položaj. Ono ne more pozabiti, da je obvladovalo našo domovino s pomočjo avstrijskega uradništva, katoliške duhovščine in avstrijskega vojaštva politično in gospodarski. Ono misli in upa, da bode ubilo neprijetno slovensko konkurenco z importiranim kapitalom in z importiranimi nemškimi močmi, ki bi naj obenem ustvarjale fikcijo neke narodne manjšine, ki bi naj na podlagi nekakih mednarodnih pogodb, veljavnih samo za slabiče, gradile stari nemški most proti Adriji.

Tako doživljamo, da nemška trgovina in obrt, osobito pa nacionalno nam tuja in sovražna industrija vabi k sebi in zaposluje v masah importirance iz Avstrije in Nemčije. Sinovi domačih Nemcev in nemškutarjev so optirali za Avstrijo, se umaknili naši vojaški službi in služijo kot dezertjerji in najbrže tudi tuji volhni mirno v nemških podjetjih, cinično zasramujoč naše slovenske fante, ki vršijo svojo nacionalno in državljansko dolžnost, ostajajo pa brez kruha in zaslužka. Od žuljev našega delavca in kmeta, od prirodnega bogastva naše domovine ima dobiček nemški podjetnik in njegov domači, še bolj pa inozemski nemški zastavljenec — domačini Slovenci pa ostajajo na lastni zemlji in v lastni državi brez kruha in lahko mislijo na izselitev, da napravijo prostor objestnim tujcem.

Že doslej je bilo nadzorstvo nad tujci, ki so bili zaposleni v naših podjetjih, skrajno slabo. Anacionalni in podkupljeni uradniki se niso pobrižali, da bi se izvrševali predpisi o zaposlitvi inozemcev. Kaj so bili tem ljudem naši nacionalni in gospodarski interesi! Kje so ti ljudje mislili na to, da gre tudi našemu naraščanju, ki ga nimamo premalo in ki je že danes kvalificiran za vsako delo, boljši ko kruha! Tako so se vsedali inozemci v jedno podjetje za drugim, celo v čisto male stvari, tako, da je smisel teh zaposlitev popolnoma očividni.

Ako že dosedanje nadzorovanje teh tujcev ni bilo mnogo vredno, kaj bo še le v bodoče! To vemo mi tu na državni in narodnostni meji prav dobro — in žalostno je, da se naša beseda danes ne čuje v Beogradu! Padli smo v stari slovanski greh, da klečepazimo pred tujci in ne znamo varovati tega, kar je naše. Ne znamo čuvati interesov tega in tudi ne bodočega rodu. Raje poslušamo nemške fraze o pravicah, o svobodi, o kulturi in ne vem

še o čem kakor da s krepko roko pomočmeo tujce preko meje in uživamo darove svoje zemlje sami!

Take in podobne misli prihajajo človeku na um, ko vidi, kako gorostasne napake delajo naši beograjski birokrati. Ali bode kedaj bolje?

Kaj se pravzaprav godi v Makedoniji?

V Celju, 24. aprila.

Današnji časopisi poročajo iz Beograda, da se je podal minister za notranje zadeve g. dr. A. Korošec v Makedonijo, da se na licu mesta prepriča o tamošnjih razmerah. Morda je to potovanje povzročilo interpelacija, ki mu jo je stavil dne 10. aprila radikalni poslanec Vasilije Trbić, bivši pristaša Velje Vukičevića v radikalskem klubu. Trbić izvaja v svoji interpelaciji:

»Gospod minister! Zdi se, da naša država nikakor ne more priti v vrsto onih dežel, kjer se vlada nad vsemi državljani po enakih zakonih in kjer se z njimi enako postopa.

Pri nas se ide iz pogreška v pogrešek, iz jedne sramote v drugo. Pred nekoliko leti je prišel neki Matković na nesrečno misel, da je začel v bregalniškem okrožju snovati prostovoljne čete proti bolgarskim banditom, ki so se uradno nazivale protibanditi. In glejte čudo veliko: vsi mogoči bolgarski banditi, katerih je bilo v bregalniški oblasti prilično veliko, so prešli h kontrabanditizmu, ker jim je bilo mnogo bolje biti državnim negoli protidržavnim banditom. Kajti v svojem novem svojstvu so delali vse to dalje, kar so delali popreje, namreč ubijali so in ropali, pretepali ljudi, požigali hiše in omeščali ženske, topot takozvanih bugarašev, toda pod mnogo boljimi okoliščinami: kajti preganjal in kaznoval jih ni nikdo, veljali so celo za rešitelje države.

Umeli so si ustvariti tak vpliv, da so vplivali celo na sodišča in sodbe ter da so na lastno roko izvrševali sodbe. To je vzbudilo med odvetniki in sodniki silno nevoljo, tako da so slednji hoteli pustiti svoja mesta in prepuštili cel sodni postopek ljudem, ki so držali in zagovarjali kontrabandite. Četudi je bil končno odstavljen ustanovitelj teh čet in poslan iz Štipa v Čuprijo, kjer se ni mogel toliko baviti s temi zadevami, so vendar še prehajali banditi iz Bolgarske na naše ozemlje z namenom, da se vpišejo v kontrabandite, tako da je nastala za

sedanjo bolgarsko vladno prava nevarnost, da zgubi svoje najboljše zaveznike in podpornike. Da bi se tej nevarnosti izognili, so tudi Bolgari ustvarili kontrabandite in jih po izpovedi atentatorja Kraleva (v Štipu) poslali preko meje, da izvrše nekoliko atentatov na naše civilne in vojaške oblasti, samo da bi prisilili vladno kraljevine SHS, da zapre našo vzhodno mejo, da bi ne ostali brez svojih dragocenih banditov.

Toda, ker naš minister za notranje zadeve najbrže misli, da je naši državi potrebno čim večje število teh in podobnih banditov in postopačev, zato se je pričelo te dni v mirnem bitoljskem okrožju, kjer doslej ni bilo nobenih protidržavnih akcij, nabiranje in ustvarjanje kontrabanditskih čet. Z ozirom na ljudi, ki so se postavili na čelo te akcije in ki se jih velikrat imenuje po raznih sodnijskih aktih in ki se nekaetne celo sumi različnih zvez z zamejnimi sumljivimi tipi, je zelo verjetno, da bomo sedaj doživeli naval raznih banditov iz sosedne Albanije, da se vpišejo v kontrabandite, tako da nastaja sedaj nevarnost za vladno prijateljske Albanije, da ji ne uidejo prijatelji in podporniki preko naše meje in bi prišla v nevarnost, da pade . . . To bi ne bila velika škoda — toda kaj bode rekla k temu naša, še bolj zapadna sosedka? Ali ne bode izkoristila tega nevarnega postopka in okupirala Albanijo?

Da se ne bi kalil svetovni mir, Vas vprašam, g. minister, ali ne bi hoteli mesto kontrabanditske akcije odrediti, da se v Makedoniji spoštujejo občeveljavni državni zakoni, ki edino morejo zadovoljiti ogromno večino mirnega prebivalstva v južni Srbiji in pozvati narod z resnim proglasom, da se ne vpišuje v nikake čete, temveč mirno in vestno vrši svoje državljanske dolžnosti? Ali ste voljni oprostiti narod od raznih njegovih krivih prijateljev in doseči, da se končajo razni eksperimenti, ki so nevredni vsake moderne države? Ali ste voljni takoj odstraniti razne funkcionarje, ki se ne morejo privaditi na strogo in objektivno izvrševanje zakonov? V jednem in drugem je edina možnost, da se problem Južne Srbije, vkolikor je problem, reši brzo, dobro in definitivno.

Reči se mora, da je ta interpelacija, ki so jo objavili skoraj vsi beograjski listi, vzbudila mnogo pozornosti, četudi jo je sprožil oni isti Trbić, ki je še nedavno v Narodni skupščini kot makedonski domačin in strokovnjak v imenu vladne večine ljuto in celo fi-

Maurice Leblanc — B. R.:

Modri demant.

(Dalje.)

»So ravnokar odšli skozi stanovanje.«

»Po kateri poti?«

»No, po stranskih stopnicah.«

Holmes se je sklonil preko balkona. Dva moža, vsak s svojim kolesom, sta ravnokar stopila skozi večna vrata. Sedla sta na kolesi in izginila.

»Ali že dalje časa delata v tej hiši?«

»Ta dva? Danes šele prvič. Sta nova. Včeraj smo jih sprejeli.«

Holmesa je v bližini čakal Wilson. Potrta sta se vrnila domov in konec drugega dneva sta preživela med pustim molkom.

Naslednjega dne sta imela isti program. Sedla sta na isto klop v Rue Henri-Martin in sta neprestano, da je Wilson že skoraj obupal, stražila baronovo in sosednja poslopja.

»Na kaj upate vendar. Holmes? Morda na to, da bo iz ene ali druge izmed teh hiš stopil Arsène Lupin?«

»Ne.«

»Da se morda pojavi svetlolasa dama?«

»Ne.«

»Temveč?«

»Temveč, jaz upam, da se bo dogodila kakšna malenkost, čisto majhna

malenkost, na podlagi katere bom lahko začel iskati.«

»In, če se ne dogodi?«

»V tem slučaju se bo nekaj zgodilo v meni, vžgala se bo iskra, ki bo vnela smodnik . . .«

Samo en dogodek je prekinil enoličnost tega dopoldneva; bil pa je ta dogodek zelo neprijeten.

Konj nekega gospoda, ki je jezdil počasi po cesti, katero sta nadzorovala, se je izpodtaknil in se zadel v klop, na kateri sta sedela, tako, da je z zadnjim delom zadel Sherlock Holmesa v hrbet.

»Hoho!« je vzkliknil detektiv, »malo je manjkalo, da mi ni konj zlomil hrbtnice.«

Dotični gospod je skušal ukrotiti konja. Anglež je potegnil svoj revolver iz žepa in pomeril, toda Wilson ga je nenadoma zgrabil za roko.

»Vi ste blazni, Holmes! Kaj naj to pomeni? Ali hočete tega gentlemana ubiti?«

»Izpustite me vendar, Wilson . . . izpustite me!«

Začel se je boj med njima, boj, med katerim je gospod ukrotil svojega konja, ga izpodbodel in v diru odjezdil.

Tako, zdaj pa le streljajte!« je vzkliknil Wilson zmagoslavno, ko je videl, da je jezdec že precej daleč.

»Toda vi, dvakratni, trikratni osel, ali niste razumeli, da je ta jezdec paj-

daš Arsène Lupina, ravnokar, kakor delavec, ki nama je skušal vreči vrečo s peskom na glavo.«

»Ali je to mogoče?«

»Mogoče ali ne; samo ena možnost dokaza je obstojala.«

»Da bi gentlemana ubili?«

»Da bi enostavno ustrelil konja pod njim. Brez vas bi sedaj imel v rokah enega iz Lupinove tolpe. Ali ste sedaj uvideli, kakšno neumnost ste napravili?«

Popoldne je minulo zelo pusto. Govorila nista med seboj niti besedice. Ko sta šla ob peti uri po Rue Clapeyron in se skrbno izogibala poslopjem, so se zaleteli v oba trije mladi delavci, ki so prišli pojoč po ulici in se niso hoteli umakniti. Holmes, ki je bil slabe volje, se je temu zoperstavljal. Nastal je kratkotrajen spopad. Holmes se je postavil v položaj boksarja, sunil prvega v prsa, da se je opotekel in padel na tla, drugega pa je zadela njegova pest v obraz, da ga je takoj oblila kri. Nato sta se ranjenca s tretjim tovarišem, ki je bil nepoškodovan, med ploho psov in groženj odstranila.

»Ha!« je vzkliknil Holmes, »to jim je dobro delo . . . meni tudi . . . potreben sem že bil razvedrila. To je dobro za živce.«

Ko je videl, da stoji Wilson naslo-

njen na zid, se je obrnil k njemu in mu rekel:

»Ho-la! Kaj pa se vam je zgodilo, stara sablja! Čemu ste tako blede?«

Stari tovariš je kazal na roko, ki je visela od njega in ječal:

»Ne vem, kaj mi je . . . ne vem, kako je to, da me tako boli roka . . .«

»Bolečine v roki? . . . Ali vas zelo boli . . .«

»Da . . . da, desna.«

Navzlec prizadevanju ni mogel roke niti premakniti. Sherlock ga je potipal za roko, najprej nalahko, nato krepkeje, »da določi«, kakor je rekel, »stopnjo bolečine«. Ta stopnja je bila tako visoka, da je ves vznemirjen odšel z njim v najbližjo lekarno, kjer je Wilson omedlel.

Lekarnar in njegovi pomočniki so se trudili z njim. Dognali so, da je roka zlomljena in govorili so o kirurških, operaciji in bolnišnici. Slekli so ranjenca, ki je kričal od bolečin.

»Mirno . . . samo mirno . . . tako je prav«, je rekel Holmes, ki ga je držal za roko. »Malce potrpljenja, stari tovariš . . . v petih ali šestih tednih bo roka zopet zdrava . . . Toda to mi bode drago plačali, lopovi . . . ! Saj me dobro razumete . . . On posebno; kajti povzročitelj tega napada je bil zopet ta prokleti Lupin . . . Ha, prisežem vam, če kedaj . . .«

Sredi stavka je obstal in izpustil

zično napadel poslance KDK, ko so grajali upravne razmere v Makedoniji. Logično je, da enkrat ni govoril resnice. Če je resnica, to, kar govori, sedaj, potem pač ni nobena kazen in obsodba dovolj ostra, za razne hohštaperje in upravnike, ki v lastnem interesu vznemirjajo Makedonijo, državo pa spravljajo še povrh tega v resne mednarodne nevarnosti.

Okol. občinski svet.

V nedeljo, dne 22. t. m. od 8. do pol 11. dopoldne se je nadaljevala seja okoliškega občinskega sveta, ki je bila prejšnjo nedeljo zaradi nesklepčnosti predčasno zaključena.

Finančni odsek. Najemnina v obeh občinskih hišah v Gaberju in pri okoliškem pokopališču se poviša šestkratno. Socijalisti so odločno ugovarjali povišanju najemnine, a so ostali s svojim naziranjem v manjšini. Občinski svet je sprejel enak pravilnik za zgradbo delavskih stanovanjskih hiš, kakor ga je sprejel mestni občinski svet. Socijalisti so ob tej priliki izjavili, da so v principu za to akcijo, da pa ne morejo glasovati za pravilnik, kakor je bil sestavljen.

Cestni odsek. Cesti v Zavodni in Liscah se bosta posipali. Ob potoku pod posestvom g. Petrička v Liscah in pri »Skalni kleti« se bo zgradila po ena, ob mostu v Košnici pa dvojne škarpe.

Stavbni in elektrifikacijski odsek. Občinski svet je dal tvrdki Westen v Gaberju, ge. Regini Šega v Zavodni in g. Jožefu Roju v Medlogu dovoljenja za savbo stanovanjskih hiš. Na križišču cest pri sportnem igrišču poleg »Skalne kleti« se uvede javna električna razsvetljava.

Obrotni odsek. Za gostilniško kopcesijo g. Josipa Lebiča na Sp. Hudinji se je zanimala lokalna potreba. Za brezalkoholno gostilno g. Rudolfa Cafute v Gaberju je občinski svet sicer izrekel lokalno porebo, a je izjavil, da so lokali neprimerni. Uvedbi novih sejmov v občini Zagorje občinski svet ne ugovarja.

Na predlog obč. odb. Böhma (soc.) se je občinski svet izrekel za podaljšanje stanovanjske zaščite do 1. maja 1930. Obč. odb. dr. Laznik (SDS) je ugotovil, da so občinski računi za prvo četrtletje 1928 v redu.

Načrt novega stanovanjskega zakona.

Vlada je v svoji včerajšnji seji sklenila končno besedilo stanovanjskega zakona kakor ga predloži Narodni skupščini, ki prične jutri zopet zasedati, kot nujni predlog. Značilno na tem predlogu je to, da gre vlada z določilom najemnine preko zlate paritete. Besedilo tega načrta, ki bo de jure prejetno tudi zakonjen, je sledeče:

Člen 1. Od 1. maja 1928 preneha vsako dodeljevanje stanovanj. Vsako stanovanje, ki je spadalo ali spada

pod omejitve svobodnega razpolaganja, a se je izpraznilo po volji najemnika samega dosedaj ali se izprazni poslej, ostane najemodajalcu v svobodno razpolaganje.

Člen 2. Oproščajo se omejitve po tem zakonu: 1. Vsa stanovanja, ki imajo več nego 3 sobe; 2. stanovanja s 3 sobami, v katerih stanujejo družine, ki štejejo manj nego 4 člane; 3. stanovanja z 2 sobama, v katerih stanuje družina, ki ima manj nego 3 člane; 4. za stanovanja, ki obsegajo več nego sobo, pa stanujejo v njih samci. Tudi s stanovanjem, ki se na ta način izprazni, razpolaga najemodajalec svobodno.

Člen 3. Za stanovanja, ki ostanejo po prednjem členu pod omejitvijo, se določa do 1. maja prihodnjega leta, če so stanovanja higijenična, 13 krat večja najemnina, nego je bila pred vojno. Za nehigijenična stanovanja, ki jih kot taka proglase na zahtevo najemnika pristojne oblasti, bo višina najemnine ista, kako jo je najemnik plačal za april 1928, dokler lastnik stanovanja ne spravi v pravilno stanje.

Člen 4. Najemniki, ki po tem zakonu izgube pravico do zaščite, a so do časa, ko stopi ta zakon v veljavo, stanovali v stanovanjih, ki spadajo pod točko 1. in 4. tega zakona, bodo dolžni, ako se jim stanovanje odpove, da se izselijo do 1. junija t. l.; vsi ostali najemniki, ki tudi izgube pravico do zaščite po tem zakonu, bodo dolžni, da se v slučaju odpovedi izselijo do 1. julija t. l.

Člen 5. Nihče ne more istočasno imeti dveh stanovanj v enem mestu. V kolikor katero teh stanovanj spada pod določbe tega zakona, se bo postopalo z njim kakor s praznim stanovanjem.

Člen 6. Občinska oblast je dolžna komisijsko ugotoviti: 1. Na zahtevo najemnika: Ali stanovanje odgovarja ali ne odgovarja splošnim stavbenim in najvažnejšim zdravstvenim pogojem; 2. na zahtevo najemodajalca: Ali je stanovanje v pravilnem stanju ali ne.

Člen 7. Vse spore po tem zakonu, ne glede na vrednost, bodo obravnavali kot nujne v prvi instanci posamezni sodniki prvostopnih sodišč odnosno okrajna ali sreska sodišča, a na pritožbe razsojajo v zadnji instanci prvostopna sodišča (okrajna sodišča, sodni stoli). Glede taks za te spore se bodo plačevale takse po T. br. 173. in 174. in 176. zakona o taksah.

PREPROGE

Preproge vsake vrste je treba od časa do časa temeljito očistiti, ne samo ker so umazane, ampak tudi radi tega, ker so shojene.

Ni potrebno, da za tako čiščenje izdajate mnogo denarja, »RADION« bo to storil brez velike muke.

Raztopi »RADION« v mrzli vodi, namoči v tej raztopini krpo in z njo v ravnih potezih brišite po razgrnjeni preprogi.

Nadaljuj potem to pranje, toda s čisto mrzlo vodo, izkrtaj in izpraši preprogo, pa se bo izgled in barva pokazala, kot da je preproga nova.

li kot nujne v prvi instanci posamezni sodniki prvostopnih sodišč odnosno okrajna ali sreska sodišča, a na pritožbe razsojajo v zadnji instanci prvostopna sodišča (okrajna sodišča, sodni stoli). Glede taks za te spore se bodo plačevale takse po T. br. 173. in 174. in 176. zakona o taksah.

Člen 8. Minister az socialno politiko se pooblašča, da more izdati potrebne odredbe za izvršitev tega zakona.

Člen 9. Čim stopi v veljavo ta zakon, nehajo veljati vse določbe dosedanjih stanovanjskih zakonov, ki so v nasprotju s predpisi tega zakona.

Člen 10. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, a obvezno moč dobi dne 1. maja 1928. leta.

Ta načrt se bo predložil Narodni skupščini in se bo proglasil za nujnega. Veljal bo od 1. maja 1928 do 1. maja 1929.

Naši koroški bratje

so se pri nedeljskih občinskih volitvah navzlic silnemu terorju nemškutarjev in deloma celo socialistov dobro držali, deloma pa celo napredovali. Do čim so dobili pri občinskih volitvah 1. 1924 skupno 8.709 glasov in 321 občinskih odbornikov, so dobili tokrat 9.552 glasov in 256 odbornikov. Šteti pa so tukaj le glasovi in odborniki na samostojnih slovenskih listah. Najlepši so bili uspehi v Bekštajnu blizu Beljaka, pri Sv. Jakobu v Rožu, v Svetni vasi in v Praji vasi v Ziljski dolini. Absolutno večino imajo Slovenci v 8 občinah. Škoda je, da pretežna večina slovenskega naroda vsled klerikalno-nemške zveze v Sloveniji koroške Slovence popolnoma zane-

marja in jim ne daje nikake moralne in kake druge podpore pri njihovem težkem delu.

Kako se v naši državi štedi?

Pondeljкова »Politika« priobčuje sledečo hudobno notico: »Doslej so imeli naši ministri brezplačno »sledovanje« tobaka za reprezentacijo. Načelniki ministrstev pa so dobili tobak po polovični ceni. Od 1. aprila, to je z veljavnostjo novega državnega proračuna, pa je ukinjen načelnikom tobak za polovično ceno, ministri pa dobivajo še ravno isto porcijo tobaka kakor so jo dobivali načelniki, brezplačno. Vse v znaku štednje.«

Podrobnosti o shodu g. Vukičevića v Vel. Bečkereku.

Opasnosti ministrov. Iz govora g. Vukičevića po »Politiki«: »Godinu dana smo mi neumorno radili, neumorno kao braća i prijatelji, tako da smo na poslu, na radu i zbog rada i dva druga naša izgubili. Preteranost rada uskorila je, vidite, braćo i prijatelji, smrt, a to znači, da ministri položaji i ministri mesta nije bilo radi parade i uživanja...«

Nenavadni zborovalci in Radeckimarš. Po zagrebski »Rijeci«: »Nekateri udeleženci so prinesli seboj žive divje zajce in so jih spuščali med zborovalce. Policija je ujela dva zajca in ju je odstranila... Na kolodvoru je sprejela švabska muzika udeležence zborovanja z Radeckimaršem...«

Potresi na Balkanu.

Potres v Južni Bolgariji predstavlja pravo narodno katastrofo. Plovdiv, drugo mesto Bolgarije, njena druga prestolnica je popolnoma uničen, popolnoma, tako da tvori samo jedno veliko ruševino. Ne — vidiš še tu in tam ulico, ki izgleda skoro normalno. Čudiš se, greš k hiši in odpreš vrata. Ustrašiš se. Stoji namreč samo zid proti ulici, znotraj je vse porušeno. Na tem mestu, ki je prišlo začetkom 80ih let k Bolgariji, so delali Bolgari 50 let. Ustavili so krasno mesto — a sedaj, ko bi z očesom trenil, je šlo vse v prah. Mesto je imelo blizu 100 tisoč prebivalcev, ki so skoraj vsi ostali brez strehe. Cela Bolgarija, pa tudi naša država se pripravljajo da pomore ponesrečencem.

V moči od nedelje na ponedeljek je zadel težek potres tudi Korint in njegovo okolico na Grškem. Porušil je skoro polovico Korintu, vse polno je mrtvih in ranjenih. Ceni se, da je v Korintu samem porušeni 40 odstotkov vseh hiš; 2.000 ljudi je brez strehe. Prvi potresni sunki je došel ob en četrt na 11. zvečer in je trajal 15 sekund. Razrušil je med drugim električno centralo, tako da je bilo mesto naenkrat brez luči. Nato je nastala strahovita panika, ki so jo še povečevali sledeči potresni sunki. Porušena je telefonska centrala in pa kaznilnica, iz katere so ušli vsi jetniki in so planili po mestu. Grška vlada je že pričela z obširno pomožno akcijo.

Srajce

cefir po Din 42, 68, 80, Pique bele Din 44, 58, 66, delavske Din 33, 38, 43, spodnje hlače Din 21, 32, 42, 60, ovratnike Din 8, 9, 12, žepne robce tuc. 33, 53, 94, nogavice Din 8, 11, 18, dokolenke Din 22, 34, 50, naramnice Din 20, 24, 29, kravate Din 12, 19, 30, cepice Din 28, 35, 44, klobuke Din 50, 66, 90, dežnike Din 62, 95, 135, prodaja v samo dobri kvaliteti, dobavljeno iz prvih svetovnih tovarn, perilo je pa posebno solidno izdelano v lastnih delavnicah. Ogledate si izlozbe in ogromno zalogo v veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

ranjeno roko, kar je povzročilo Wilsonu take bolečine, da je revež znova omedlel.

Holmes se je udaril po čelu in vzkliznil:

»Wilson... nekaj mi je prišlo na misel... morda je samo slučaj...«

Ni se premaknil. Z izbuljenimi očmi je govoril sam sebi raztrgane stavke:

»Da, da... tako je... vse se bo razjasnilo... človek vedno išče daleč to, kar je blizu... Za Boga, zdelo se mi je, da je treba le misliti, misliti... Ah, moj dobri Wilson, upam, da boste zadovoljni...«

Pustil je tovariša v lekarni, drvel preko ceste in pohitel k hiši številka 22.

Desno nad vrati je bilo napisano na nekem kamnu: »Destange — arhitekt — 1875.«

Na hiši številke 33 je bil isti napis. Dozdej ni bilo to nič nenavadnega. Toda kaj bo čital na hišah v ulici Henri-Martin?

Kočija se je peljala mimo njega. »Kočija! Avenue Henri-Martin 134, toda hitro!«

V vozu stoječ je priganjal konje s klici in objubljal kočijažu visoko napitnino:

»Hitreje... še hitreje!«

Kako se je bal na robu Rue de la Pompe. Ali se ni zmotil? Ali je res prišel na pravo sled?

Nad hišnimi vrati hotela, ki je bil last barona d' Hautreca je bil vklesan napis: Destange — arhitekt — 1874.

Na sosednjih hišah isti napis: Destange — arhitekt — 1874.

* * *

Vpliv tega odkritja je bil tako velik, da se je moral za nekaj trenutkov od veselja, ki ga je omamljalo, nasloniti na voz. Končno je posvetila drobna lučka v temo! Sredi temnega gozda, kjer se je križalo tisoč stez, je našel prve sledove sovražnikov poti.

Na postaji je zahteval telefonsko zvezo z gradom Crozon. Oglasila se je grofica sama.

»Halo!... Vi ste tam, gospa grofica?«

»Gospod Holmes, kaj ne? Kako gre stvar naprej?«

»Zelo dobro... izvrstno, povejte mi, prosim, hitro... halo!... Samo nekaj besed!«

»Poslušam!«

»Kdaj je bil zgrajen grad Crozon?«

»Gotovo veste!«

Pred tridesetimi leti je pogorel in kmalu nato je bil zopet postavljen.

»Kdo ga je zgradil in katerega leta, prosim!«

»V veži je na steni vklesan nek napis. Čakajte!« Lucien Destange — arhitekt — 1877.«

»Hvala, milostljiva gospa! Se priporočam.«

Sam pri sebi je govoril:

»Destange... Lucien Destange... Ime mi ni neznano.«

Opazil je v bližini javno čitalnico, odprl biografski leksikon in našel sledeče mesto:

Lucien Destange, rojen leta 1840. Grand prix de Rome, častnik častne legije, pisatelj izvrstnih naprav o arhitekturi... itd.

Nato se je podal v lekarno in odtod v bolnico, kamor je bil prepeljan Wilson. Na belo pobarvani postelji z roko v mavcu je ležal Wilson v vročici:

»Zmaga! Zmaga!« je vzkliznil Holmes. »En konec niti že imam!«

»Kakšne niti?«

»Niti, ki me bo vodila do cilja. Sedaj bom lahko hodil po trdni podlagi, kjer se nahajajo sledovi in znaki!«

»Pepel cigarete?« je vprašal Wilson, ki ga je zanimanje za položaj zopet poživilo.

»Ne, čisto druge stvari. Pomislite vendar, Wilson, rešil sem tajinstveno uganko, ki je vezala med seboj vse zgodbe o dami s svetlimi lasmi. Zakaj si je Lupin izbral ravno ta tri stanovanja, v katerih so se godile žalostne zgodbe!«

»Da, zakaj?«

(Dalje prih.)

Mestno gledališče.

Sobota, dne 28. aprila ob 8. uri zvečer: »Dogodivščine vrlega vojaka Švejka v svetovni vojni«. Premijera.

Nedelja, dne 29. aprila ob 4. uri popoldne: »Dogodivščine vrlega vojaka Švejka v svetovni vojni«. Repriža.

Najsijajnejša satira na svetovno vojno »Švejk«, katere premijera bo v celjskem mestnem gledališču v soboto, dne 28. t. m., je razdeljena v sledečih 14 prizorov: 1. Švejk in krčmar »Pri kosmatti kapi« se zapleteta v mrežo c. kr. policije. — 2. Švejk v prijaznem razgovoru s spicljem Brettschneiderjem na poti v keho. — 3. Veselje in žalost v arestu. — 4. Oberleutnant Lukaš se posvetuje z auditorjem Braunom, kako bi se iznebil svoje ljubice. — 5. Oberstabsarzt dr. Bautze skoči iz kože. — 6. Švejk poseže v svetovno vojno. — 7. »Junaški čini« pucfleka Švejka. — 8. Švejk izmakne s pomočjo saperja Vodičke kuharici Barbki oberst v. Schröderjevega psa. — 9. Švejk in Vodička napravita grozen škandal »odlični« familiji ali Švejk požre »corpus delicti«. 10. Švejk potegne za »notbremzo«. — 11. Kanoni, bombe in granate ali Ogri ujamejo Švejka. — 12. Švejk kot Tatar v avstrijskem jetništvu. — 13. Črni oblaki nad Švejkovo glavo. — 14. »Nepeti petelini« kihnejo ali Švejk vošči svojim rabljem »Bog pomagaj« ali sorodne duše v obzoru ali dva se najdeti. — Edina pavza je po deveti sliki. Vstopnice se dobe v knjigarni Gorjanc & Leskovšek.

Celjske vesti.

c **Na pomoč Bolgarom!** Celjska podružnica Rdečega križa priredi zbirko v prid po strahovitih, vedno se še ponavljajočih potresnih katastrofah tako težko prizadetemu bolgarskemu narodu. Strašna beda, v kateri ječijo stotisoči, mora potisniti v ozadje vse, kar naš je ločilo in preko ruševin in neizmernega gorja podajamo roke našim bratom! Ko pridejo k vam nabiralci, zavedajte se, da dvojno da, kdor hitro da! Notar Avgust Drukar, predsednik.

c **Odposlanstvo mesta Prage** se je vračalo danes preko Celja in Maribora domov. V Celju se je ob prihodu opoldanskega brzovlaka iz Ljubljane zbralo na kolodvoru številno zastopstvo mestnega sveta z županom g. dr. Gorjancem na čelu in pa prilično mnogo občinstva, ki so drage slovanske goste, čim so se prikazali iz osebne in jedilnega voza, živahno pozdravljali. Goste sta kratko pozdravila župan in okrajni glavar gosp. dr. Farčnik. Čehi so v naglici opisovali svoje vtise iz Slovenije in klicali na svidenje v Pragi. Vlak je žal stal le dve ali tri minute, tako da kak večji sprejem ni bil mogoč. Primatorja g. dr. Baxa ni bilo v vagonu, ker se je odpeljal s svojo gospo soprogo danes popoldne na Sušak k svaku odvetniku dr. Orliču.

c **Sestanek članov SDS za mesto Celje** se vrši danes, v sredo, ob pol 9. zvečer v klubovi sobi Celjskega doma.

c **Iz velike zadrege**, to se mora povdariti, da se rešilo podaljšanje stanovanjske zaščite našo kleroradikalno večino na mestnem magistratu, ki ni ničesar, prav ničesar ukrenila, da bi se deložiranci vsaj za silo in v prvem trenutku spravili pod streho.

c **Ponesrečil se je na kolesu** in si težko poškodoval nogo sodarski mojster g. Jernej Golčer. Mnogoštevilni njegovi prijatelji in znanci mu žele skorajšnje okrevanje.

c **Celjsko Muzejsko društvo** je imelo minulo soboto svoj občni zbor v klubovi sobi Celjskega doma. Iz tajniškega in blaginjskega poročila posnemamo sledeče važnejše podatke: Društvo žal vsled pomanjkanja denarja ni moglo izdati lani Celjskega zbornika, Arheološki vodnik, ki ga je sestavil prof. Orožen, je izšel v njegovi Zgodovini Celja I. del ter je zelo praktičen vodnik pri ogledovanju celjskega muzeja. Zbirka se je povečala z nekaterimi dragocenostmi, nekaj starin pa je še obljubljenih. Tekom leta je obiskalo muzej, izvenmši dijake in izletnike, čez 300 oseb. V delokrog Muzejskega društva spada tudi oskrbovanje razvalin Starega gradu, ki je potreben zelo nujnih popravil, da se ohranijo razvaline bodočnosti. Mestna občina je določila v to svrhu v proračunu za l. 1928 15.000 Din. Društvo ima 51 članov ter 5401 Din gotovine. Članarina znaša letno 12 Din. Občni zbor je izrekel staremu odboru zahvalo ter mu izrazil zopetno izvolitvijo ponovno zaupanje. Želeli je, da bi uživalo Muzejsko društvo med celjskim prebivalstvom več podpore in zanimanja.

c **Slovita mulatka plesalka Josephine Baker v Celju**

ima dober sloves, kakor tudi brivski salon »Orijent«, Kovaška ulica 1.

terimi dragocenostmi, nekaj starin pa je še obljubljenih. Tekom leta je obiskalo muzej, izvenmši dijake in izletnike, čez 300 oseb. V delokrog Muzejskega društva spada tudi oskrbovanje razvalin Starega gradu, ki je potreben zelo nujnih popravil, da se ohranijo razvaline bodočnosti. Mestna občina je določila v to svrhu v proračunu za l. 1928 15.000 Din. Društvo ima 51 članov ter 5401 Din gotovine. Članarina znaša letno 12 Din. Občni zbor je izrekel staremu odboru zahvalo ter mu izrazil zopetno izvolitvijo ponovno zaupanje. Želeli je, da bi uživalo Muzejsko društvo med celjskim prebivalstvom več podpore in zanimanja.

c **Sestanek članov SDS za Celje-okolico** se vrši v četrtek 26. t. m. ob 20.30 uri v gostilni g. Permozerja v Gaberju.

c **Sokolski družabni večer** se vrši kot smo že poročali, v četrtek, 26. t. m. ob 20. uri v novi društveni sobi v Celjskem domu. Program je pester in zabaven. Bratje in sestre, prijatelji Sokolstva, pridite polnoštevilno, da se na skromen način pozabavamo eno uro v veselju in odkritosrčni sokolski družbi. Denarja ne rabite, pač pa dobro mero dobre volje! Zdravo in na svidenje!

c **Ljudsko vseučilišče v Celju**, 23. t. m. je skončal odv. kand. dr. Mejak predavanje o naši ustavi. Govoril je o državnem gospodarstvu, o državljan-skih dolžnostih in pravicah, o socijalnih in ekonomskih uredbah in o določbah glede izpremembe ustave. Predavanje je bilo vseskozi stvarno in poljudno. Slišali smo v teh štirih večerih vse, kar bi moral vedeti vsak državljan, vsaka državljanica o ustavi. Žal, da tako poučne teme ne privabijo več poslušalcev. G. predavatelju ponovno izreka odbor iskreno zahvalo za njegovo veliko požrtvovalnost. — Prihodnje predavanje bo v ponedeljek 30. t. m. ob pol 21. uri v risalnici deške meščanske šole. Predaval bo odv. kand. g. Ivo Štempihar eseizme o temi »Večna ženskost in sodobna žena«.

c **Češki železniški uradniki** se vozijo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 17.20 popoldne s posebnim vlakom mimo Celja. V Celju postojni vlak 10 minut. Bratom Čehom se napravi mal sprejem, h kateremu so med drugimi vabljeni Jug-česka liga, Sokolsko društvo in Orjuna.

c **Sokolskemu društvu v Celju** je po bratu Sirecu poslala vesela družba 260 Din. Znesek se naloži v fond za zgradbo Sokolskega doma v mestu Celju. — Bratska hvala darovalcem, ki naj bi našli mnogo posnemalcev. Istotako je daroval br. Sirec 50 Din mesto venca na grob pokojnega Šiferja v Ljubljani.

c **Umrla je** včeraj v Celju M. Čoh, posestnica in vdova v Gosposki ulici, stara 41 let.

c **Zdravstveni dom v Celju**. Gospod minister narodnega dravja je odredil v svojem odloku H. Br. 15.521 z dne 30. marca 1928, da se vsi, dosedaj ločeni socialno-higijenski oddelki v Celju (Drž. bakteriološka stanica, Pasterjev zavod, Ambulatorij za venerične bolezni, Protituberkulozni dispanzer in Šolska poliklinika) združijo v enotno ustanovo »Zdravstveni dom« v Celju.

c **Zborovanje čevljar-skih zadrug v Celju**. Mariborska zadruga čevljar-skih mojstrov je povabila vse čevljar-ske zadruge v Sloveniji na sestanek, ki se vrši v nedeljo, dne 29. aprila ob 8. uri dop. v celjskem Narodnem domu. Na dnevnem redu so med drugim sledeče točke: poenotenje dela v čevljar-skih zadrugah, redukcija vajencev, šušmarstvo, inozemska konkurenca, ustanovitve zveze čevljar-skih zadrug za Slovenijo.

c **Uvoz konj** je prepovedala avstrijska vlada iz cele mariborske oblasti radi sramne kuge. Dovoljen je le uvoz klavnih konj na Dunaj — St. Marx in v Dunajsko Novo mesto — sanitetska klavnica.

c **Vojniška Talija** obhaja naravnost triumfalen pohod. Dobro izbrane, vrlo podavane gledališke predstave se vrstijo kakor za tekmo! Je pa občinstvo tudi hvaležno ter pridno poseča vse igre. Tako si je vzelo priliko za zdrav smeh tudi dne 22. t. m., ko je z obilnim aplavzom sledilo repriži »Rošlinke«. Vloge so bile točno naštudirane, naravno in z espritom podavane,

za kar gre režiserju in igralcem vse priznanje! Lep izkupiček bode kolikor-toliko zalegel blagemu namenu. Vivat sequens!

c **Iz Žalca**. (Razstava obrtno-nadaljevalne šole.) Obrtno-nadaljevalna šola v Žalcu bo priredila v nedeljo, dne 29. aprila, t. l. od 8.—12. ure popoldne in od 1.—6. ure popoldne v poslopju osnovne šole razstavo šolskih zvezkov in risb obrtnih učencev in učenk, kakor tudi vajeniških izdelkov. Na razstavo so najljubše vabljeni vsi, ki se zanimajo za razvoj obrtnega šolstva. Načelstvo obrtne zadruge žalske bo ob tej priliki nagradilo najboljše šolske in domače izdelke.

c **Kolo jugoslov. sester v Celju** bo, kakor že objavljeno, tudi letos poslalo svojo dečjo kolonijo na morje. V ta namen in v svrhu ustanovitve »Dečjega doma« v Kraljevi je zbiral in še zbira denarne prispevke v Celju in okolici. Dozdaj so darovali: Mestna občina celjska 3000 Din, Celjska posojilnica 2000 Din, gospa Stermecki 1000 Din, Šolsko vodstvo Rogatec je nabralo 331.50 Din, Šolsko vodstvo Petrovče 299 Din. Po 100 Din so darovali: G. vl. svet. E. Lilek, ga. Olga dr. Božičeva, C. Zupan, I. Tiršek, tovarna pletenin v Polzeli in dr. Juro Hrašovec. Uradništvo davčne oblasti v Celju je zbralo 85 Din, Šolsko vodstvo Poljčane 70 Din, Mestna dekl. osnovna šola v Celju 70 Din, Deška mešč. šola v Celju 60 Din, Mestna deška osnovna šola v Celju 59 Din, Dekliška mešč. šola 55 Din. Po 50 Din so darovali: Šolsko vodstvo Zidani most, uradništvo okr. glav. Celje, g. prof. Anton Cestnik, H. Leskovšek, ga. Vera Gruden, ga. dr. Schwabova, ga. dr. Orožnova, g. prim. dr. Rajšp; po 48 Din: okoliška deška šola v Celju, po 40 Din: šolsko vodstvo Ljubno v Savinjski dolini, uradništvo davčnega urada v Celju, ga. Ana Plesivčnik; po 30 Din: g. prof. J. Kardinar, ga. dr. Gorjancova, ga. M. Kranjc, ga. Tömšič; po 20 Din: g. višji preds. upr. sođ. dr. Vrtačnik, g. Janič, g. Dobovičnik, g. Žumer, g. Posavec, g. Josek, g. Weren, g. Zarlini, g. dr. Trenz, g. Profenik, g. Kus, ga. Smertnik, gđ. Slugova, ga. dr. Hočvarjeva, ga. Šmidova; po 5 Din: g. Fr. Kranjc, gosp. Grobelnik; po 10 Din: g. Dobiš, rud. sv. g. Lipold, g. dr. Dereani, g. Černe, g. Neger, g. Taček, gđ. Šribar, gosp. Orehovec, g. Martini, g. Hager, gosp. Hohnjec, g. Gajšek, g. Zadavec, gosp. Šimenc, g. Fazarinc, g. Lečnik, gosp. Rebeuschegg, g. Matz; po 5 Din: gosp. Ivan Dečko; po 4 Din: pet neimenovanih. Skupno se je zbralo dosedaj 8.872 Din 50 par. Najsrčnejša hvala vsem darovalcem! Imena nadaljnjih darovalcev pričakujemo prihodnjič. Obenem prosimo vse, ki se dozdaj na našo prošnjo še niso odzvali, da se spominijo čim velikodušnejše naše akcije.

— »Kolo jugoslov. sester« v Celju.

c **Celjska koč.** Pretečeno nedeljo nam je bilo nebo naklonjeno. Dež nas je pustil do večera pri miru. Napovedani kuluk v Hudčičevem grabnu se je vršil v zadovoljnost vseh gledalcev, ki so nas hodili ogledovati, pa tudi v zadovoljnost društva. Lahko bi nas bilo še več. Bilo nas je sicer samo 12, toda dela smo opravili za dvajset. Dokler ne bode naprava obnovljena, je vsaj prehod dokaj olajšan. Osnažili smo strugo razne navlake, hlodov in skal. Delali smo od osmih do pol treh, nato smo se šli krepčat na Celjsko koč. Občinstva je bilo na koči izredno veliko, tako da je zmanjkalo vse pijače razen malinovca. Ker se raznaša o slabi oskrbi na Celjski koči razne neutemeljene govorice, da smo imeli samo 2 litra vina in ne vem kaj še, se čutim koč novi gospodar koč pri-moranega dati naslednje pojasnilo: Vina je bilo v soboto, torej dan pred navalom, pri kontroli zaloge še nad 60 litrov, sadjevca pa nad 80. Prejšnje nedelje se je iztočilo na koč le po par litrov vina ali sadjevca, in kak malinovec. Nova zaloga vina je že med potjo in bi bila morala dospeti že pred nedeljo. Toda žejnega občinstva se je nabralo toliko, da je zmanjkalo vse pijače že ob pol štirih. Tega nam posetniki ne smejo šteti v zlo. Obisk na koči je bil lani skoro polovico manjši, ko 1926, do te nedelje je dosegel obisk le tri petine lanskega. Da se pa zavaru-jemo proti morebitnemu zopetnemu iznenadenju, smo med tednom zalogo izpopolnili v toliki meri, da ne bode

na koči nikdar več zmanjkalo pijače, jedače pa tudi ne. Sicer je pa proti peti uri dospelo drugo vino, po katero smo v naglici poslali, da smo lahko žejnim grlom ustregli. Želim in upam, da bode od sedaj naprej obisk vsako nedeljo tolikšen, ko pretečeno nedeljo. Slednjice se ponovno obračam na vse izletnike, ki posejajo koč, da se vedno tudi vpišejo v spominsko knjigo, ker en dinar nič ne teži posameznika, društvu pa le pomaga s tem prispevkom kriti stroške za popravila na poslopjih in gugalnicah. — Krajnc.

c **Trgovska Samopomoč v Mariboru** ponovno vljudo vabi k pristopu vse p. n. gg. trgovce, obrtnike ali industrialce, nadalje samostojne osebe svobodnih akademičnih poklicev kakor odvetnika, notarje, inženjerje, zemljemere, zdravnike, zasebne nameščen-ce ter njih zakonske druge brez ozira na spol. Člani in članice se po pravilih sprejemajo sicer le do vsrtega 45. leta starosti, vendar je odbor opravičen dovoliti v posebnih slučajih tudi izjeme in zamore sprejeti člane tudi do vsrtega 50. leta, to pa na podlagi spričevala po odboru določenega zdravnika. Sprejemanje se vrši na podlagi pismenih pristopnih izjav. Vse podrobnosti, natančna pojasnila, tiskovine, pravila, okrožnice itd. daje radevolje in brezplačno za celjski okoliš tukajšnji odbornik »Samopomoči« gosp. Franjo Jošt, trgovec v Celju, na katerega se lahko obrne vsakdo in vsak čas osebno ali pismeno. Pričakovati je zlasti iz trgovskih krogov številnih prijav.

Kino.

Mestni kino. Sreda 25. in četrtek 26. aprila: »Sedem hčerk gospe Gjurovičeve«. Briljantna veseloigra v 6 dejanjih po znanem romanu Franca Herczega. V glavnih vlogah Willy Fritsch, Werner Fuetterer, Betty Balfour, Iva Vanja in Lydia Potchina. Ufa-film. Senzacija evropskih kinogledališč. — Od petka 27. aprila dalje: Harry Piel v velefilmu »Strah na Sokolskem gradu«. — Prednaznamilo: »Sv. Frančišek Asiški«. Film, ki se mu divi ves svet!

Kino Gaberje. Sreda 25. aprila: »Cowboy v cirkusu«. Izredna filmska senzacija. V glavni vlogi sloviti Buck Jones, Levi, sloni, razne atrakcije in akrobatske točke. Buck Jones v svojem najboljšem filmu. — Četrtek 26., petek 27. in sobota 28. aprila: »Harrold Lloyd — zmagovalec« (»Sportni študent«). Nepopisno zabavna komedija. V glavni vlogi svetovni komik Harrold Lloyd. Salve smeha!

Raznotero.

d **Velika eksplozija v Osijeku**. Včeraj popoldne je eksplodiral v osiješki železniarni parni kotel. Cela streha strojarne je odletela v zrak. Škoda znaša okrog 300.000 Din, a je krita z zavarovalnino. Tovarna mora ustaviti delo za teden dni. Ponesrečil se ni nikdo.

r **Polet preko severnega tečaja** s Point Barrowa na Alaski v Svalbard na Špicbergh sta zvršila ameri-kanska letalca Wilkins in Eielsver v 21 urah. To je sedaj drug posrečen polet z letalom preko severnega tečaja.

r **Dolores del Rio — smrtno ranjena**. Na cesti med Calaisom in Parizom se je primerila težka avtomobil-ska nesreča, pri kateri so se 4 osebe ubile, znana kinoigralka Dolores del Rio (ki smo jo še pred kratkim videli v celjskem Mestnem kinu) pa se je smrtno ponesrečila in leži sedaj v pariški bolnici St. Lazaire. Foxovo podjetje je ponudilo zdravnikom 100.000 dolarjev nagrade, ako jo ohranijo pri življenju.

Gospodarstvo.

g **Čimdaljebolj se bliža zaključek roka za pri-glaševanje k udeležbi na letošnjem Ljubljanskem velesejmu**, ki se vrši od 2. do 11. junija. Dosedaj priglašeni razstavljalci so zasedli že večino razstavnega prostora in kdor še reflektira na lepó in ugodno mesto, naj se takoj prijavi. Reklama in propaganda sta zlasti v današnjem času splošnega zastoja in gospodarskega boju vsakemu podjetju prepotrebni.

Vsak industrijec, obrtnik in veletrgovec, ki se poslužuje velesejma res dobrega renomeja, mora uvideti neprecenljivo korist, ki mu jo nudi taka razstavna institucija s svojo sistematično, vsestransko razvito, ogromno reklamo, saj more samo od nje pričakovati uspehov. Velesejem je organizirana skupna reklama vseh razstavljalcev v prid vsakemu posamezniku.

Vpliv dušičnih gnojil na sadno drevje.

Rast, zdravje in rodovitnost sadnega drevja je odvisna od mnogih činiteljev. Med njimi zavzema prehrana najvažnejše mesto. Ta pa sestoji iz več snovi, ki so vse važne za pravilen razvoj sadnega drevja ter za njegovo zdravje in rodovitnost. Tudi dušik je ena izmed snovi, ki bistveno soodločuje usodo drevesa in po njem tudi letino in njeno kakovost. Poglejmo nekoliko njegov vpliv!

Dušik vpliva na drevo dobro in slabo. Zelo pospešuje rast, listi dobe večjo in temnejšo barvo, plodovi so lepši, debelejši, gladkejši. Les je pri preobilnem gnojenju z dušikom nekam puhel, gobast; tak les je pa zato tudi zelo nežen in občutljiv in ga zelo rade napadajo razne bolezni, kakor n. pr. rak, smolika in je zelo občutljiv tudi za pozebo. Na zunanji vidimo že na enoletnih mladikah, da stoje tudi očesa bolj na redko, kot pa na mladikah dreves, ki rasto brez znatnejšega gnojenja z dušičnimi gnojili. S tem v zvezi je tudi razvoj cvetnega in lesnega brstja. Cvetno brstje se kar ne razvije, vsaj ne v večjih množinah, a lesno brstje redno zelo močno poganja in to predvsem iz najvišje ležečih očesc, medtem ko ostanejo spodnja očesca slabo razvita in se v nekaj letih skrijejo v koži. Prebude se kot skrita, latentna očesa, čim se je veji nad očesi kaj pripetilo, kar kviri njeno rast in iz njih poženo zelo močne in bujne mladike, ki se lahko razvijejo v nove veje.

Cvetno brstje se redno ne razvije ob prevelikem gnojenju z dušičnimi gnojili; če pa se, se prav nerado razcvete. Nastali cveti so običajno zelo veliki in pa tudi zelo občutljivi za glivične bolezni. Če se plodovi razvijejo, tedaj imajo redno veliko obliko in lepšo, veliko gladkejšo kožo. Plod je silno dovzeten, zlasti za monilijo in črno gnilobo. Tudi sicer je treba z njim jako oprežno postopati, ker je posebno občutljiv za razne otiske; tak plod v kleti tudi ne dočaka onih dni, kot njegov sovrstnik iz sosednjega drevesa, ki raste v zemlji, ki nima preveč dušika.

Dušična gnojila so naposled lahko usodepolna celo za drevo, če jih porablamo zlasti v tekoči obliki v preveliki meri in ob suši. Med taka gnojila štejemo v prvi vrsti gnojnico in stranišnik, ki kar »spalita« korenine sadnega drevja.

Sadjar, ki uvidi tako raznovrstno delovanje dušika, je pač prisiljen razmišljati, kako bi mogel vpliv dušičnih gnojil na sadno drevje obrniti sebi v prid. In baš v pametnem gnojenju se pokaže, ali je sadjar tudi gospodar, ki zna računati.

Začeti moramo seveda z mladim drevesom. Ako hočemo, da drevo čimprej doraste do one obsežnosti, ko nam bo moglo roditi; z dušičnimi gnojili bomo dosegli ta cilj. Če je kje gnojenje z dušikom na mestu, tedaj je pri mladem drevju, in sicer spomladi in v manjših količinah tja do poletja, ko začne suša ustavljati koristno delovanje dušičnih gnojil in ko začne les zoreti. Za zorenje lesa nam suša zelo koristi, če bi ji ne sledilo tam v avgustu ali septembru deževje, ki pa navadno povzroči novo rast lesa. Pred vsem je to oni les, ki je najbolj nagnjen k pozebi; kajti tako drevo raste navadno prav v zimo in neredko ga zapade celo sneg, ko je še v najbujnejši rasti. Neobhodno je potrebno, da takemu

drevju takoj sledečo jesen ali zimo dobro pognojimo z ostalimi gnojili (fosfornimi, kalijevimi in apnenimi), ki s svoje strani pospešujejo ranejšo dozorevanje in krepe staniče, da je bolj odporno proti mrazu.

V juliju in avgustu se pa tudi odločuje, ali bodo dala očesa cvetno brstje ali brstje za les. Če ob tem sušnem letnem času v drevesu prevladujejo sokovi, ki vsebujejo poleg ogljikovih vodikov dovolj rudniških sestavin, zlasti fosforja, kalija in apna, tedaj bo les že v tej sušni dobi dozoreval in razvijal popje po celi mladiki enakomernje; če pa v sokovih prevladuje dušik, iz katerega se stvarjajo beljakovine, se te zbirajo predvsem na koncu mladik, ki s prvimi deževjem iznova poženo in raso samo v les prav v zimo. Tak les pa ni zrel in ga zato že prva močnejša slana oškoduje s tem, da prerano (za tako nezrelo mladje prerano) osmudi listje in nedozorel les izgubi oni organ (listje), ki soodločuje pri zorenju mladike. Mehko, gobasto staniče pa prav lahko podleže mrazu in mladica pozebe in odmrje.

Gnojenje z dušikom je neobhodno potrebno. V mladostnih letih naj dobi drevo raje več dušika nego pa premalo, da čimprej doraste. Da pa se bo vsako leto enakomerno razvijalo brstje za les in ono za cvet, je neobhodno potrebno, da mlado drevje obrežujemo prav do onega časa, ko si že zaželim od drevesa plodu. Drevo bo tako nehote razvilo vsako leto iz večine spodnjih očesc cvetne brste in rodni les, a iz večine gornjih očesc samo očesca za lesne poganjke. Razume se, da mora biti drevo tudi dobro preskrbljeno z ostalimi gnojili, če hočemo, da bo zdravo in zmožno razvijati tudi cvetno brstje.

Čim pa doseže drevo dobo, ko začne redno roditi, tedaj prenehamo gnojiti z dušikom predvsem tam, kjer ga je že itak dovolj v zemlji, kar nam jamči prebujna rast drevesa. Drevje bo zaradi bolj pičle zaloge dušika nastavilo obilno cvetnega brstja, ki bo v prihodnjih letih obilo zacvetelo in dalo na kufe sadja.

Na drugi strani imamo pa tudi drevje, ki sicer že dobro rodi, a je v rasti preveč odnehalo. Če ni tako drevo že itak doseglo svojega obsega, preko katerega ne more več rasti, tedaj bo silno hvaležno za dušično gnojilo in z novimi poganki obilno poplačalo trud in stroške. Pa tudi cvetje bo hvaležno za gnojenje, ker se bo bolje razvilo in dalo boljši pelod (cvetni prah), ki je velike važnosti za cvetje.

Tudi potem, ko bo drevo ocvetelo, bo zelo hvaležno za dušično gnojenje, ker bo obilnejše listje, ki be bo razvilo po gnojenju, laže dobro preredito nastale plodove in jeseni bomo z zadovoljstvom obirali lepo, enotno sadje.

Če opazimo ob letinah, ko imamo dovolj dežja, na drevju sam drobiž, tedaj nam bo vsak korec gnojnice delal čudeže. Baš takemu drevju moramo tudi v maju in juniju ob času deževja prihiti na pomoč z gnojnico ali čilskim solitrom, pa se nam ni treba bati, da bi drevo jeseni predolgo rastlo.

Kontoristinja

vešča knjigovodstva, slovenskega in nemškega dopisovanja, v večletnimi spričevali, **se išče**. — Ponudbe s spričevali pod šifro »KONTORISTINJA« na upravo »NOVE DOBE«.

Dobro idoča boljša

gostilna

v večjem trgu Savinjske doline se odda perfektni kuharici ali natakarici na račun. Prednost imajo zakonski pari brez otrok ali dve sestri oz. sorodnici. Ponudbe na upravo lista pod »Spretna«.

Čistokrvni 10 mesecev star

kokošji par

(petelin in kokoš), pasme Orpington, se prodaja. Celje, Lava 14.

Najmočnejše negavice

iz preje in D. M. C. flora in lahke letne volnene in svilene obleke (komplet) izdeluje najceneje strojna pletilnica

A. Pongračič, Celje, Gregorčičeva 3

Mirna stranka brez otrok išče za takoj ali s 1. junijem

stanovanje

obstoječe iz 2 ali 3 sob, kuhinje in pritiklin. 3-2 Naslov v upravi.

iz vseh rudnikov in najboljših vrste

dobavlja in dostavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Inž. Jos. Skubic, »Sadjar in vrtnar« 4. 1928.

Soba

meblirana ali prazna, se takoj odda. Prešernova ul. 4.

Razpisana je služba

občinskega redarja

pri županstvu trga Mozirja.

Prošnje je vložiti do 15. maja 1928 na gornji naslov.

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo
in naprava strelorodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vodovodne
inštalacije, naprava modernih
higijeničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravstvenih naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne
vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj pravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste
veliko!

Največja zaloga in samoprodaja za naše najpripravnnejše h
PUCH koles

12 mesecev garancija. Cena od 600 Din naprej.

zav. o. Največja zaloga

A. NEGER, Celje, Gosposka ul. 32.

Cene znatno znižane!

in koles znamke »WAFFENRAD«

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno stopalno
delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila
tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

Največja reparacijska delavnica.

Vsi stroji so za
vezenje pripravljeni.
POUK v vezenju
ZASTONJ.

